

Przyjaciół Ludu

Pismo polsko-katolickie w południowej części Wielkopolski

Przyjaciół Ludu wychodzi trzy razy tygodniowo. Cena w przeliczeniu na półrocznik 480 mk., miesięcznie 150 mk. Wskazano do odroczenia kwartalnie 420 mk., miesięcznie 140 mk., kwartalnie 600 mk., miesięcznie 220 mk., Pojedynczy egzemplarz 15 mk. Za granicą 100 procent drożej.

Redaktor: Franciszek Duszyński.
Adres dla listów: Nowy Przyjaciół Ludu — Kępno (Wkp.)
Druk i nakład: Drukarni Spółkowej w Kępnie, ul. Mickiewicza 54.
Telefon nr. 47.

Cena ogłoszeń:
Zwyczajne za wiersz nonparelony jednołamowy . . . 25 mk.
Zaobne i dla poszukujących pracy . . . 20 mk.
Reklamy w dziale redakcyjnym . . . 75 „
Przed tekstem na 1 stronie . . . 100 „
Ogłoszenia ze skomplikowanym układem 50 procent droższe.
Na ogłoszenia ponad 10 razy się powtarzające, odpowiedni rabat.

Nr. 74.

Kępno, na sobotę 1. lipca 1922 r.

Rok IX.

Sliwiński tworzy gabinet. Przebieg polityki przeciwko jego kandydaturze.

Na ostatnim posiedzeniu komisji głównej Sejmiku odczytał list Naczelnika Państwa na premjera p. Artura Sliwińskiego. Wydatną premjera rozwinęła się dyskusja, nastąpiło do głosowania, rezultat którego był przeciwko 188. Przeciwko kandydaturze głosowały następujące kluby: Ch. D., Kowalczyk, Z. L. N., N. Z. L., Z. M., klub wstrzymał się od głosowania.

Przebieg głosowania p. Sliwiński uznał widocznie za nieudany, bo przystąpił do tworzenia gabinetu krążących pogłosek p. Sliwiński zamierza na dotychczasowym stanowisku większą część obecnych ministrów. Przepuszczalne stanowiskach ministrów spraw zagranicy, rolnictwa, oświaty i poczt. Wydatną ministra spraw zagranicznych wysuwana kandydatura Władysława Skrzyńskiego. Tekę głosowania obejmie mec. Paschalski albo prof. Stanisław Kalinowski.

Wydatną do tworzenia gabinetu Naczelnik Państwa p. Sliwiński, w Warszawie list następującej treści: „Przebieg polityki przeciwko p. Sliwińskiemu w Warszawie. Naczelnik Państwa. Do p. Sliwińskiego wiceprezydenta m. stoł. Warszawy polecam Panu misję utworzenia nowego gabinetu.

W Warszawie, dnia 26. 6. 1922.
Naczelnik Państwa Józef Piłsudski.
Z tego listu kancelarja Naczelnika Państwa przesłała do p. Sliwińskiego.

Wzrost z Polską.

Wzrost przesilenie, wywołane ryzykanckimi dążeniami p. Sliwińskiego, do wywołania kryzysu w państwie. Wobec tego, do steru rządu została powierzona, należąca do obozu gorliwie popierającego państw centralnych podczas wojny, a poglądy wybitnie sprzyjające swojemu czesmu powolny sługa Besselera. Nowy Naczelnik Państwa p. Artur Sliwiński, mierny i słaby publicysta, a natomiast dosyć skuteczny i energiczny wiecior, jest osobistym przyjacielem p. Sliwińskiego, a razem z braćmi Dębnarowiczami, w szeregu podobnych jednostek nazwaną „liberjii belwederkiej, stojącej w gotowości do współpracy z państwami Ententy, a zwłaszcza z państwami niemieckimi. Jakież fatalne musi wywrzeć na państwie i na ludności, gdy do steru rządu został powołany człowiek, który podjęty wojny występował czynnie jako zwolennik i gwarant, że będzie prowadził sprawy państwa w kierunku stałej współpracy z aliantami, tak jak to było?

Wobec tego, do steru rządu została powierzona, należąca do obozu gorliwie popierającego państw centralnych podczas wojny, a poglądy wybitnie sprzyjające swojemu czesmu powolny sługa Besselera. Nowy Naczelnik Państwa p. Artur Sliwiński, mierny i słaby publicysta, a natomiast dosyć skuteczny i energiczny wiecior, jest osobistym przyjacielem p. Sliwińskiego, a razem z braćmi Dębnarowiczami, w szeregu podobnych jednostek nazwaną „liberjii belwederkiej, stojącej w gotowości do współpracy z państwami Ententy, a zwłaszcza z państwami niemieckimi. Jakież fatalne musi wywrzeć na państwie i na ludności, gdy do steru rządu został powołany człowiek, który podjęty wojny występował czynnie jako zwolennik i gwarant, że będzie prowadził sprawy państwa w kierunku stałej współpracy z aliantami, tak jak to było?

jeźdźcami, budując nadzieję odrodzenia Polski na przyrzeczeniu z Niemcami, na ścisłym współdziałaniu z niemi. Powinni oni zupełnie zejść z widowni, powinni mieć to poczucie wstydu i nie narażać swego kraju na przykrość, nie narażać na ujme powagi Polski wobec zagranicy. Taki gabinet wydaje się wprost nieprawdopodobny, wprost niemożliwy, nawet w naszych anormalnych warunkach, bowiem uraga zdrowemu zmysłowi poczucia interesu narodowego. Że Belweder go popiera, że lewica idzie z nim ręką w rękę, — w tem niema nic dziwnego, albowiem te czynniki wykazały w czteroletnim życiu odrodzonej Polski, że ich nic nie obchodzi interes państwa polskiego, a że chcą uprawiać i uprawiają systematycznie własną egoistyczną politykę, mając litylko na celu osobiste interesy. Są to typowi ludzie doby powojennej, którzy zostali pozbawieni zrozumienia dla spraw o szerszym znaczeniu, którzy nie mogą wychylić się z poza ramy swych niemiernie ciasnych poglądów. Gabinet p. Sliwińskiego wygląda tak, jak gdyby był stworzony rozmyślnie na szkodę Polski, jak gdyby jakaś potężna a tajemnicza ręka powołała go do życia rozmyślnie, dla wyprowadzenia naszego kraju na manowce.

Odpowiedzialność za ten gabinet ponoszą kluby niemieckie i wreszcie Klub Pracy Konstytucyjnej, składający się ze zdemoralizowanych systemem austriackim jednostek, ludzi, idących za każdym, kto jest silniejszy i kto lepiej płaci, — jednym słowem typowych karierowiczów politycznych. Tym razem K. P. K. zaprzedał swe głosy Belwederowi a temsamem do reszty pogrzebał się w opinii całego narodu, przyczyniając się do powołania do życia gabinetu „powolnych sług Besselera“ w charakterze ministrów polskich!

Reakcyjny szal.

Z każdym dniem depeze przynoszą coraz to nowe wiadomości o szerzeniu się wprost niesłychanym terrorem nacjonalistycznym w Niemczech. To nie są jakieś objawy lokalne w tej lub innej prowincji, — lecz wyraźna fala, która opanowała całą Rzeszę, rwie nby bystry potok górski, zadając kłam rozmaitym bredniom o rzekomym republikanizmie niemieckim. Ten ostatni nigdy nie istniał a był jeno ot tak na pokaz, dlatego że ententa chciała, dlatego, że inaczej Niemcy nie mogłyby istnieć. Więc dlatego pokryto je naprędcie zrobionym sztucznym nawarstwieniem demokracji, uczyniono republikę, w której rzekomo rządy sprawują socjaliści, ale w gruncie rzeczy całe społeczeństwo niemieckie nic a nic nie zmieniło się i tęskni wciąż za powrotem do monarchji. Wciąż najwyższemi jego ideałami są wodzowie z wojny europejskiej, oślawieni hakatyści, wybitni typ junkierstwa, jak Hindenburg, Ludendorff itd. Społeczeństwo daje wyraz swym sympatjom przedwojennym w całym szeregu odruchowych manifestacji na rzecz dawnego ustroju, a jeszcze bardziej radykalnie postępuje sobie z temi jednostkami, które są mu niewygodne — usuwając je. W ten sposób padł z reki skrytobójczej Erzberger, a ostatnio Walter Rathenau.

Ta ofiara hakatyzmu niemieckiego była uważana powszechnie przez Niemcy demokratyczne za jednego z ludzi sztandarowych, za jednego z przodowników demokratycznych Niemiec, który potrafił wyprowadzić je z obecnego chaosu na drogę nowego rodzaju, który potrafił przywrócić Rzeszy dawną jej potęgę. Dowodem tego było wysuwanie Rathenau na czoło życia politycznego, bowiem chociaż nie zajmował jeszcze żadnego stanowiska urzędowego, bowiem chociaż nie brał specjalnie czynnego udziału w życiu politycznym, wszakże już zajmował się tak żywotnym dla Niemiec zagadnieniem, jak sprawa reparacji, jeździł w tym celu do Londynu, pertraktował z ministrem finansów w gabinecie Brianda, Leucheur w Wiesbadenie — jednym słowem prowadził akcję na szeroką skalę, a prowadził ją ze sprytem i perfidją iście żydowską.

Walter Rathenau bowiem z pochodzenia był żydem i bodaj że temu zawdzięczał pewne swoje położenie

na arenie politycznej, gdyż znajdował poparcie wszystkich przedstawicieli tak niezmiernie potężnego mocarstwa anonimowego. Sam będąc bankierem, a właściwie niezmiernie bogatym przemysłowcem, dyrektorem jednego z potężnych towarzystw elektryfikacyjnych w Niemczech do wojny nie brał udziału w życiu politycznym, natomiast na niwie przemysłu niemieckiego działał bardzo dużo, a przedewszystkiem sam się kolosalnie wzbogacił. Kiedy wybuchła wojna i kiedy cały przemysł niemiecki został podporządkowany jej potrzebom, Rathenau oddaje się pod rozkazy władz wojskowych i współdziała w bardzo czynny sposób w dostosowaniu przemysłu do potrzeb wojennych. Dzięki niemu wszystkie fabryki niemieckie, które do niedawna były warsztatami zwykłej normalnej pokojowej pracy twórczej, — zmieniają się teraz w wielkie kuźnie wspomagające usilnie wojsko niemieckie pracujące dla niego, wyrabiając masowo broń i amunicję. Kiedy potem Rathenau przeszedł do polityki czynnej i zrazu udawał, że jest zwolennikiem wypełnienia przez Niemcy powziętych w Traktacie Wersajskim zobowiązań, wszakże, kiedy zauważył, że jego współrodacy żydzi zdolali już przychylić Lloyd Georgea na stronę niemiecką, wtedy zmienił się i zaczął uprawiać a równie i Polski, co stanowi dowód, że również Niemcy demokratyczni są dla nas jednakowo groźni, jak i dawna monarchja i że musimy się wciąż mieć na baczności...

Znamienny dokument.

Organizacje i pisma niemieckie zaprzęcały, jak wiadomo, w odpowiedzi na „List otwarty“ wystawiany przez całe społeczeństwo b. zaboru pruskiego do naszych współobywateli — Niemców znanymi powszechnie faktom, że sprawcami gwałtów, dokonanych na polskiej ludności Górnego Śląska są czynniki niemieckie, w pierwszej linii tajne organizacje wojskowe. Jakkolwiek wydarzenia ostatnie, jak np. słynny proces opolski wykazały jasno, gdzie należy szukać właściwych winowajców, mimo to nasi współobywatele — Niemcy występują nadal w roli obrońców swych współrodaków w Niemczech i na Górnym Śląsku. Jak mało im ta rola przystoi, niech osądzą czytelnicy sami na podstawie poniższego dokumentu, żądającego usunięcia 35 rodzin polskich z gminy Dzierżgowice w pow. kozelskim, a rzucającego tak jaskrawe światło na metody, jakimi się Niemcy dziś posługują w rugowaniu ludności polskiej.

Dokument ten brzmi:

Copie.
Tgb. Nr. 3857 tr. (Bes.) Breslau, den 4. April 1922.
An die Gemeindevertretung
Dzierżgowitz.

Wir übersenden hiermit der Gemeinde Dzierżgowitz folgendes Schreiben, in welchem nachstehende Personen bezw. Familien verzeichnet sind, die das Dorf Dzierżgowitz binnen kurzer Zeit zu verlassen haben.

Dies sind: 1. Brandys Paul, Pfarrer, 2. Ceslik Johann, Dachsteinziegeleibesitzer, 3. Demst, Streckenarbeiter, 4. Ernisch Franz, arbeitslos, 5. Jagoda, Häusler, 6. Kusch, Gerbereibesitzer, 7. Kuschka Josef, Grubenarbeiter, 8. Kusch Philipp, Briefträger, 9. Lasinka Stanislaus, Grubenarbeiter, 10. Maiwald Marie, Fleischerwitwe, 11. Maiwald Georg, Fleischer, 12. Marek, Eisenbahner, 13. Nicklas, Eisenbahner, 14. Malik, Häusler, 15. Niemiétrz, Landarbeiter, 16. Niesporek August, Grubenarbeiter, 17. Pazurek Ferdinand, Gasthausbesitzer, 18. Pazurek Leo, arbeitslos, 19. Pluta Johann, Beamter dr. G. W. („Gemeinde Wache“ — Przp. red.), 20. Platzko Johann, Gelegenheitsarbeiter, 21. Platzko Josef, Holtzarbeiter, 22. Podolski Peter, Bauer, 23. Schittko, Kaplan, 24. Schiwon Robert, Bäcker, 25. Schäfer, arbeitslos, 26. Skorupa, Briefträger, 27. Slawick, 28. Skrobek Alois, arbeitslos, 29. Wilk Josef, Schneidermeister, 30. Wiltzek, Kirchenbäcker, 31. Wosnizek Alois, arbeitslos, 32. Wrobel August, arbeitslos, 33. Wrobel Mirglied der G. W., 34. Wodarz, Grubenarbeiter, 35. Zgrzebnick, Kaufmann.

Franciszek Reich, Kępno RYNEK 409

poleca Szanownej Publiczności swój
nowo otworzony dobrze asortowany

skład garderoby i artyk. męskich

po cenach niskich, lecz ściśle stałych
Ubrania męskie i chłopięce

— pierwszorzędno wykonania —

**Parasole - Laski - Koszule - Rę-
kawiczki - Bielizna - Skarpetki
Pończochy -- Chusteczki i t. d.**

Dr. M. Kasprzak
Lekarz prakt. i akuszer
powrócił,
przyjmuje chorych.
Kępno, Rynek — tel. 76.

Gospodarstwo
(16 mórg)
zaraz na sprzedaż. 856
Wacław Białek,
SŁUPIA pod Bralinem
pow. Kępno.

MEBLE, LAMPY,
różne 853
sprzęty kuchenne
i t. d. ma na sprzedaż
LANDAU,
Rynek 409.

Świadectwa ślubu poleca
Drukarnia Spółkowa

KUPUJEMY ZIEMNIAKI fabryczne

94 po cenach dziennych.

Bytoński Koniecki

Telefon 82.

KĘPNO.

Telefon 82.

ROLNIK w KĘPNIE

wł. Brunon Piechowiak
poleca ze składu:

**oliwę maszynową
olej cylindrowy,**

nowe

**worki jutowe,
ospę żytnią i pszenną.**

Przyjmuje zamówienia
na sztuczne nawozy.

Tel. 30 i 68.

Tel. 30 i 68.

Kupujemy każdą ilość

**Wiśni,
Malin,
Świętojanek,
Jeżyn,**

**Truskawek,
Czereśni,
Borówek,
Jarząbków**

i prosimy o składanie nam ofert.

Kontrakt odbioru zawieramy naprzód.

Ostrowit T. z o. o.

Fabryki Likierów, Ostrów.

W niedzielę, dnia 2. lipca b. r.
urządzą

zabawę latową

Początek o godz. 4 po poł.
Wieczorem
zabawa z tańcami
na sali.
Szan. Publiczność uprzejmie zaprasza
Józef Lorenz, gościnnie.

Licytacja różnych mebli

z powodu wyprowadzki odbędzie się
w poniedziałek 3 lipca b. r.
o godz. 4 po poł. w mieszkaniu
Anny Hentschel w Rze...

Baczność!

W niedzielę, dnia 9 lipca b. r.
odbędzie się 858

w Przybyszewie

zabawa latowa

z różnymi niespodziankami i tańcami do rana.

Początek o godzinie 3 po południu.

Na powyższą zabawę Szan. Publiczność
uprzejmie zaprasza

ZARZĄD.

W razie niepogody odbędzie się zabawa na
sali p. Filki.

TYSIĄCE OSZCZĘDZA

każda gospo-
dyni rocznie,
jeżeli do prania
swej bielizny
używa stale
tylko „Sapona“
z marką
ochronną ko-
szulką. - - - -
W każdej dro-
gerji i lepszym
składzie ko-
lonjalnym do
nabycia.

CHEMICZNA FABRYKA „ERGASTA“ - C. Nagórski, Starogard (Pam.)

**Czysta,
Konjaki,
Rumy,
Likieri,
Wina**

Cygara i Papierosy

Franciszek Ty...

Restauracja i Destylacja
Kępno, ul. Wawrzyniaka 90

Ceny umiarkowane. Obsługa skora i...

ROJE

młode pszczoły

845 kupuje

Majętność Wielki Buczek
poczta Rychtal.

Naprawy motorów elektrycznych dynamo-maszyn

631 wykonują
K. GAERTIG i SP. T. z o. p. POZNAŃ
Oddział Pracowni Elektromechanicznych
ul. Półwiejska 35. Telefon 3584.

Wielki Rozkład Jazdy

Polskich Kolei Państwowych
oraz kolejek pojedynczych

Rzeczypospolitej Polskiej
z objaśnieniami, spisem stacji, połącze-
niami z zagranicą, i specjalną mapą
otrzymać można w

Drukarni Spółkowej w Kępnie.

Suchy torf

ma do oddania
STEFAN TROCHA, Wieruszów
RYNEK.

Dom Centryfuga

w ładnym położeniu, przy
powiatowym mieście, do
tego 1 1/2 morgi ziemi z o-
grodem korzystnie do na-
bycia. 847

Zgłoszenia przyjmuje
Wojciech Domek

Ostrzeszów
Hotel Centralny.

(tylko czternaście
dni używana)
konstrukcja przed-
wojenna, przerabia
150 ltr. na godzinę
na sprzedaż. 860

Krajewski,
Dworcowa 284.

ZABAWA LATOWA.

W niedzielę, dnia 2. lipca b. r.
odbędzie się
w Trzciny na łące dworskiej obok młyna
Wieczorem 855
ZABAWA TANECZNA
na sali p. Witka.
Czysty zysk przeznaczony na cele oświaty
pozaszkolnej.
Zwzględniając wzniosły cel o liczny udział prosi
Miejscowy Komitet oświaty pozaszkolnej.

Kwity rentowe U, J i S

są do nabycia

w Drukarni Spółkowej w Kępnie.

Uczeń

syn uczniwy
potrzebny do
Walenty
mieszka w
KĘPNO, ul. 2.

Mag

mało używany
stanie na sprzedaż
Gdzie, w
N. P. L. pod nr.

Papier

kancelaryjny
gładki i
wany
kopen
format urzędowy
ma na składzie
Drukarnia Spółkowa
w Kępnie